

Valtioneuvoston asetus

vuodelta 2026 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti säädetään Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (1332/2022) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään sellaisista vuodelta 2026 maksettavista tuotannosta irrotetuista suorista tuista, joita voidaan myöntää aktiiviviljelijälle jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115, jäljempänä *suunnitelma-asetus*, 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina:

- 1) perustulotukena;
- 2) uudelleenjakotulotukena;
- 3) nuorten viljelijöiden tulotukena; ja
- 4) ekojärjestelmätukena.

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *kasvulohkolla* eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen (77/2023) 21 §:ssä tarkoitettua alaa;
- 2) *nurmikasvilla* heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja, joihin kuuluvat sellaiset heinä- ja nurmirehukasvilajit, joita Suomessa esiintyy perinteisesti luonnonlaitumilla tai nurmi-, laidun- tai niittysiemenseoksissa, ei kuitenkaan järviruokoa;
- 3) *typensitojakasveilla* satoherneitä, vuohenherneitä, papuja, lupiineita alaskanlupiinia ja komealupiinia lukuun ottamatta, virnoja, soijapapuja, linssejä, kikherneitä, mesiköitä, mailasia ja apiloita;
- 4) *välikasvilla* samana vuonna kylvettävää toissijaista viljelykasvia, joka on eri kasvi kuin satokasvi ja joka muodostaa kasvuston.

3 §

Aktiiviviljelijä

Tuenhakija kuuluu Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (1332/2022) 3 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun kansalliseen rekisteriin, jos tuenhakijalla on Patentti- ja rekisterihallituksen tai Verohallinnon myöntämä yritys- tai yhteisötunnus ja hänen tietonsa ovat saatavissa yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä

todetaan tuenhakijan maatalouden harjoittaminen päätoimialana. Päätoimialan on oltava Tilastokeskuksen toimialaluokituksen mukaiseen luokkaan 01 kuuluva kasvinviljely tai kotieläintalous, ei kuitenkaan metsästys tai sitä palveleva toiminta eikä maataloutta palveleva toiminta. Päätoimiala voi olla myös luokkaan 01612 kuuluva maatalousmaan pitäminen viljelykelpoisena.

Tuenhakijan tulee olla merkitty arvonlisäverolain (1501/1993) 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin alkutuottajana.

Jos tuenhakija ei täytä 1 ja 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä, maataloustoiminnan harjoittaminen on erikseen todistettava toimivaltaiselle viranomaiselle. Tuenhakija voi osoittaa maataloustoiminnan harjoittamisen esittämällä asiakirjaselvityksen maataloustoiminnastaan tai tukivuotta edeltävän vuoden maataloustuloistaan tai toimittamalla muita todisteita, joilla hän osoittaa harjoittavansa maataloustoimintaa. Asiakirjat tulee voida liittää yksinomaan vähimmäistason maataloustoiminnan harjoittamiseen pois lukien kotitarveviljely. Asiakirjojen on osoitettava, että tuenhakijan tarkoituksena on tuottaa tai hän on tuottanut maataloustuotteita, tai maataloustoimintaa on harjoitettu suunnitelma-asetuksen 4 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettulla maatalousmaan säilyttämisellä. Maataloustoiminnan harjoittaminen voi olla sivutoimista tai osa-aikaista.

4 §

Tukialueet

Perustulotukea voidaan myöntää eräiden maaseudun kehittämisen korvauksien, suorien viljelijätukien ja maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien korvaus- ja tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista annetun valtioneuvoston asetuksen (1379/2022) liitteen 1 mukaisilla tukialueilla AB ja C.

5 §

Perustulotuen alueelliset enimmäismäärät

Suunnitelma-asetuksen liitteessä V tarkoitetusta suorien tukien vuosittaisesta enimmäismäärästä voidaan käyttää perustulotukeen enintään 297,70 miljoonaa euroa. Perustulotuen enimmäismäärä jaetaan suunnitelma-asetuksen 22 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla alueellisesti 4 §:ssä tarkoitetuille tukialueille.

Alueelliset enimmäismäärät vuonna 2026 ovat tukialueittain seuraavat:

tukialue	miljoonaa euroa	prosenttia
AB	149,74	50,3
C	147,96	49,7

6 §

Perustulotuen määrä

Perustulotukea voidaan myöntää vuonna 2026 tukialueittain enintään seuraava euromäärä tukikelpoista hehtaaria kohden:

tukialue	euroa/hehtaari
AB	141,00
C	120,88

7 §

Uudelleenjakotulotuki

Suunnitelma-asetuksen liitteessä V tarkoitetusta suorien tukien vuosittaisesta enimmäismäärästä voidaan käyttää uudelleenjakotulotukeen enintään 26,3 miljoonaa euroa.

Uudelleenjakotulotukea voidaan vuonna 2026 myöntää enintään 21,50 euroa hehtaarilta.

8 §

Ikävaatimus nuorten viljelijöiden tulotuessa

Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 12 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettun ikävaatimuksen on täyttyvä sen kalenterivuoden loppuun mennessä, jolloin tuenhakija jättää ensimmäisen perustulotukea koskevan hakemuksensa.

9 §

Määräysvalta nuorten viljelijöiden tulotuessa

Nuorella viljelijällä on Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 12 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu määräysvalta osakeyhtiössä, jos hänellä on yli puolet yhtiön osakkeista ja hänen omistamansa osakkeet tuottavat yli puolet yhtiön osakkeiden äänimäärästä. Jos nuorella viljelijällä on määräysvalta yhtiössä, joka on osakkaana tukea hakeneessa yhtiössä, hänellä katsotaan olevan määräysvalta tässä yhtiössä, jos ensiksi tarkoitettu yhtiö omistaa yli puolet tukea hakeneen yhteisön osakkeista ja nämä tuottavat yli puolet yhtiön osakkeiden äänimäärästä.

Avoimessa yhtiössä määräysvallan katsotaan olevan nuorella viljelijällä, jos kaikki yhtiömiehet täyttävät nuorten viljelijöiden tulotuen saajalle asetetut ehdot. Kommandiittiyhtiössä määräysvallan katsotaan olevan nuorella viljelijällä, jos nuorten viljelijöiden tulotuen saajalle asetetut ehdot täyttäviä yhtiömiehiä on enemmistö vastuunalaisista yhtiömiehistä. Osuuskunnassa määräysvallan katsotaan olevan nuorella viljelijällä, jos enemmistö jäsenistä täyttää nuorten viljelijöiden tulotuen saajalle asetetut ehdot.

Jos kyseessä on luonnollisten henkilöiden ryhmä, määräysvallan katsotaan olevan nuorella viljelijällä, jos kaikki ryhmän jäsenet täyttävät nuorten viljelijöiden tulotuen saajalle asetetut ehdot.

10 §

Nuorelta viljelijältä edellytettävä ammattitaito

Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 12 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettuna nuorelta viljelijältä edellytettävänä riittävänä ammattitaitona pidetään vähintään toisen asteen tutkintoa taikka vähintään 20 opintoviikon, 30 opintopisteen tai niitä vastaavan osaamispistemäärän laajuista koulutusta, josta vähintään 10 opintoviikkoa, 15 opintopistettä tai niitä vastaavan osaamispistemäärän verran on talousopintoja.

Jos nuorten viljelijöiden tulotuen hakijana on yhteisö tai luonnollisten henkilöiden ryhmä, ammattitaitoa koskevan edellytyksen katsotaan täyttyvän, jos jokaisella nuorten viljelijöiden tulotuen ehdot täyttävällä yhteisön jäsenellä, jolla on määräysvalta yhteisössä, tai jokaisella nuorten viljelijöiden tulotuen ehdot täyttävällä luonnollisten henkilöiden ryhmän jäsenellä on I momentissa tarkoitettu tutkinto tai vähintään I momentissa tarkoitettu määrä opintoja. Yhteisön tai luonnollisten henkilöiden ryhmän jäsen täyttää ammattitaidon vaatimuksen myös, jos hänellä on vähintään kolmen vuoden työkokemus luonnonvara-alalta.

Nuorella viljelijällä, joka hakee nuorten viljelijöiden tulotukea, on oltava tässä pykälässä tarkoitettu ammattitaito ensimmäisenä tuen myöntövuonna viimeistään 31 päivänä elokuuta.

11 §

Nuorten viljelijöiden tulotuen määrä

Nuorten viljelijöiden tulotukeen voidaan käyttää enintään 13,1 miljoonaa euroa suunnitelma-asetuksen liitteessä V tarkoitettua suorien tukien vuosittaisesta enimmäismäärästä.

Nuorten viljelijöiden tulotukea voidaan myöntää tuenhakijalle enintään 150 hehtaarilta.

Nuorten viljelijöiden tulotukea voidaan vuonna 2026 myöntää enintään 100 euroa hehtaarilta.

12 §

Talviaikaista kasvipeitettä koskeva ekojärjestelmä

Talviaikaista kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän tukea voidaan myöntää aloista, jotka säilytetään muokkaamattomina ja kasvipeitteisinä 31 päivästä lokakuuta 2026 seuraavan kevään kylvö- tai istutustöihin asti mutta kuitenkin vähintään 31 päivään maaliskuuta. Talviaikaiseksi kasvipeitteeksi hyväksytään seuraavien kasvien tai kasvustojen alat:

1) viljojen, tattarin, kvinoan, öljykasvien, kuitukasvien, palkokasvien ja siemenmausteiden sekä näiden seoskasvustojen korjaamattomat kasvustot ja sänki;

2) syyskylvöiset kasvit;

3) nurmikasvit ja ruokohelpi, pois lukien luonnonlaitumet ja hakamaat;

4) luonnonhoitonurmet ja viherlannoitusnurmet;

5) mansikka;

6) monivuotiset energia- ja puutarhakasvit, joiden riviväleissä on kasvusto;

7) kerääjäkasvit ja välikasvit;

8) maanparannus- ja saneerauskasvit;

9) monimuotoisuuskasvit;

10) Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (1384/2022) 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettut viherkesannot;

11) talven yli säilyvät kylvetyt kasvustot.

Edellä I momentissa tarkoitettua alaa ei saa kyntää eikä muutoin muokata, ja alalla oleva sänki- tai kasvipeite on säilytettävä. Pysyvän nurmen ala, josta haetaan talviaikaista

kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän tukea, on säilytettävä kyntämättä 31 päivään maaliskuuta.

Talviaikaista kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän tukea ei myönnetä kasvustosta, joka tuhoataan kemiallisesti lukuun ottamatta nurmikasvien sänkeä ja 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sänkeä.

Tuenhakijan on ilmoitettava Ruokaviraston määräämällä tavalla alat, jotka hän säilyttää sänki- tai kasvipeitteisenä 1 momentissa tarkoitettun ajan.

Talviaikaista kasvipeitettä koskevan ekojärjestelmän vähimmäistasona on noudatettava Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 9 §:ssä tarkoitettua talviaikaista vähimmäismaanpeitettä sekä Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 8 §:ää.

Talviaikaisesta kasvipeitteestä ei makseta ekojärjestelmän tukea kasvulohkolle, joka on:

1) Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua turvemaa-alaa;

2) 1 kohdassa mainitun asetuksen 5 §:n mukaista muuta kuin mainitussa kohdassa tarkoitettua turvemaa-alaa;

3) 1 kohdassa mainitun asetuksen 15 §:n mukaista Natura-alueiden pysyvien nurmien alaa;

4) pysyvän nurmen alaa, jos Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu ennallistamismenettely otetaan käyttöön;

5) välikasvien alaa, jos tuenhakija täyttää sillä ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen

(78/2023) 66 §:ssä tarkoitettua kerääjäkasveja koskevan lohkokohtaisen toimenpiteen vähimmäistason vaatimusta;

6) alaa, joka on ympäristökorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (78/2023) 5 kohdassa mainitun asetuksen 25 tai 26 §:ssä tarkoitettun toimenpiteen kohteena tai joka kuuluu vastaavaan tukijärjestelmään Ahvenanmaalla;

7) alaa, joka sisältyy 5 kohdassa mainitun asetuksen 41 §:ssä tarkoitettuun maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevaan ympäristösopimukseen.

13 §

Luonnonhoitonurmia koskeva ekojärjestelmä

Luonnonhoitonurmia koskevassa ekojärjestelmässä kasvuston tulee koostua vuonna 2026 tai aiemmin kylvetyistä monivuotisista nurmikasveista. Luonnonhoitonurmen siemenseoksen painosta enintään 20 prosenttia saa olla typensitojakasveja. Perustettavista kasvustoista on kirjattava viljelymuistiinpanoihin siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet. Myös monilajisiksi kehittyneet luonnonvaraisia heiniä ja ruohovartisia kasveja sisältävät vanhat aiemmin kylvetyt nurmikasvustot voidaan hyväksyä luonnonhoitonurmiksi, jos kasvusto koostuu pääasiassa heinä- tai muista nurmirehukasveista.

Luonnonhoitonurmen kasvustoa ei saa muokata muulloin kuin sen perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Kasvusto, jonka viljelyyn myönnetään luonnonhoitonurmia koskevan ekojärjestelmän tukea useampana kuin yhtenä perättäisenä vuonna, on niitettävä viimeistään 15 päivänä syyskuuta joka toinen vuosi. Jos niittoa ei ole vuonna 2025 todettu tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) 21 §:ssä tarkoitettussa pinta-alamonitoroinnissa, kasvusto on niitettävä vuonna 2026, paitsi jos tuenhakija voi osoittaa paikkatiedon sisältävällä valokuvalla niittäneensä alan vuonna 2025. Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa vaikeissa rikkakasvitilanteissa kasvusto on niitettävä vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta siten, että rikkakasvien leviäminen estyy.

Luonnonhoitonurmea ei saa lannoittaa koko kalenterivuoden aikana. Kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää koko kalenterivuoden aikana lukuun ottamatta kasvuston päättämistä ja torjunta-aineiden käyttöä vaikeissa rikkakasvitilanteissa pesäketorjuntana tehtävänä ruiskutuksena. Vaikealla rikkakasvitilanteella tarkoitetaan helposti leviävien ja vaikeasti torjuttavien rikkakasvien laajamittaista esiintymistä, hukkakauran sekä unionin kannalta merkityksellisten haitallisten vieraslajien luettelon hyväksymisestä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1143/2014 nojalla annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/1141 liitteessä, vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun valtioneuvoston asetuksen (704/2019) liitteessä B tai vieraslajeista annetun Ahvenanmaan maakunta-asetuksen (Ålands författningssamling 2020:114) liitteessä B tarkoitettujen haitallisten vieraslajikasvien esiintymistä. Viljelijä, joka on käyttänyt kasvinsuojeluaineita edeltävänä vuonna luonnonhoitonurmen päättämiseen, ei voi sitoutua seuraavana vuonna samalla alalla luonnonhoitonurmia koskevaan ekojärjestelmään. Luonnonhoitonurmen kasvusto on säilytettävä 31 päivään elokuuta, jonka jälkeen kasvusto saadaan päättää. Toisesta luonnonhoitonurmivuodesta alkaen syyskylvöisten kasvien kylvö ja kylvöön liittyvä lannoittaminen ja kasvinsuojeluaineiden käyttö on sallittua 15 päivästä heinäkuuta.

Luonnonhoitonurmia koskevan ekojärjestelmän vähimmäistasona on noudatettava eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) 10 §:n 7 momenttia tai maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun Ahvenanmaan maakunnan hallituksen päätöksen (Ålands författningssamling 2016:41) 6 §:n 8 momenttia sekä Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 8 §:ää.

Luonnonhoitonurmista ei makseta ekojärjestelmän tukea kasvulohkolle, joka on:

- 1) Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaista turvemaa-alaa;
- 2) 1 kohdassa mainitun asetuksen 5 §:n mukaista muuta kuin mainitussa kohdassa tarkoitettua turvemaa-alaa;
- 3) 1 kohdassa mainitun asetuksen 15 §:n mukaista Natura-alueiden pysyvien nurmien alaa;
- 4) pysyvän nurmen alaa, jos Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu ennallistamismenettely otetaan käyttöön.

14 §

Viherlannoitusnurmia koskeva ekojärjestelmä

Viherlannoitusnurmen kasvuston tulee koostua vuonna 2024, 2025 tai 2026 kylvetystä tai vuonna 2023 suojakasvin kanssa kylvetystä nurmikasvien ja typensitojakasvien seoksesta. Siemenseoksessa on oltava vähintään neljää eri lajia. Siemenseoksen painosta vähintään 20 prosenttia on oltava typensitojakasvia. Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet.

Viherlannoitusnurmen kasvustoa ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Viherlannoitusnurmet, joille myönnetään viherlannoitusnurmien tukea useana perättäisenä vuonna, on niitettävä viimeistään 15 päivänä syyskuuta toisena vuonna. Jos niittoa ei ole vuonna 2025 todettu tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 21 §:ssä tarkoitettussa pinta-alamonitoroinnissa, kasvusto on niitettävä vuonna 2026, paitsi jos tuenhakija voi osoittaa paikkatiedon sisältävällä valokuvalla niittäneensä alan vuonna 2025. Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 7 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa vaikeissa rikkakasvitilanteissa kasvusto on niitettävä vuosittain viimeistään 15 päivänä syyskuuta siten, että rikkakasvien leviäminen estyy.

Viherlannoitusnurmea ei saa lannoittaa koko kalenterivuoden aikana. Kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää koko kalenterivuoden aikana lukuun ottamatta kasvuston päättämistä ja torjunta-

aineiden käyttöä 13 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa vaikeissa rikkakasvitilanteissa pesäketorjuntana tehtävänä ruiskutuksena. Tuenhakija, joka on käyttänyt kasvinsuojeluaineita edeltävänä vuonna viherlannoitusnurmen päättämiseen, ei voi sitoutua seuraavana vuonna samalla alalla viherlannoitusnurmia koskevaan ekojärjestelmään. Viherlannoitusnurmen kasvusto on säilytettävä 31 päivään elokuuta. Toisen ja kolmannen vuoden viherlannoitusnurmella syyskasvien kylvö ja kylvöön liittyvä kasvinsuojeluaineiden ja lannoitteiden käyttö on kuitenkin sallittua 15 päivästä heinäkuuta.

Viherlannoitusnurmia koskevan ekojärjestelmän vähimmäistasona on noudatettava eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 10 §:n 7 momenttia tai maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun Ahvenanmaan maakunnan hallituksen päätöksen 6 §:n 8 momenttia sekä Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 8 §:ää.

Samalle viherlannoitusnurmen alalle voidaan myöntää viherlannoitusnurmia koskevan ekojärjestelmän tuki enintään kolmena vuonna peräkkäin.

Viherlannoitusnurmista ei makseta ekojärjestelmän tukea kasvulohkolle, joka on

1) Euroopan unionin ja kansallisten viljelijätukien hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:n 1 momentin mukaista turvemaa-alaa;

2) 1 kohdassa mainitun asetuksen 5 §:n mukaista muuta kuin turvemaa-alaa;

3) 1 kohdassa mainitun asetuksen 15 §:n mukaista Natura-alueiden pysyvien nurmien alaa;

4) pysyvän nurmen alaa, jos Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 8 §:ssä tarkoitettu ennallistamismenettely otetaan käyttöön;

5) alaa, joka sisältyy eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (1333/2022) 6 §:ssä tarkoitettuun luonnonmukaista tuotantoa koskevaan sitoumukseen tai joka kuuluu vastaavaan tukijärjestelmään Ahvenanmaalla.

15 §

Monimuotoisuuskasveja koskeva ekojärjestelmä

Monimuotoisuuskasveja koskevassa ekojärjestelmässä kasvulohkolle on valittava yksi seuraavista kasviryhmistä:

1) pölyttäjähönteis- ja maisemakasvit;

2) riistakasvit;

3) niittykasvit;

4) peltolintukasvit.

Monimuotoisuuskasvien kasvusto katsotaan suunnitelma-asetuksen liitteessä III tarkoitetuksi tuottamattomaksi maisemapiirteeksi. Monimuotoisuuskasvien kasvusto on perustettava vuosittain lukuun ottamatta niitty- ja peltolintukasvien kasvustoja, joiden osalta hyväksytään myös vuonna 2025 perustetut kasvustot. Monimuotoisuuskasvien kasvuston perustamiseksi katsotaan myös vuonna 2025 syyskylvöisillä kasveilla perustettu kasvusto. Samalle alalle tukihakemuksessa ilmoitetuille niittykasveille ja peltolintukasveille voidaan myöntää tuki enintään kahtena perättäisenä vuonna. Monimuotoisuuskasvien kasvustoa ei saa perustaa suorakylvämällä nurmeen. Perustettavan riistakasvikasvuston etäisyyden on oltava vähintään 50 metriä sellaisesta tiestä, jonka liikennetiheys on yli 3 000 autoa vuorokaudessa. Monimuotoisuuskasvien kasvuston saa perustaa myös siten, että monimuotoisuuskasviseoksen lajit kylvetään kasvulohkolle erillisinä saarekkeina tai raitoina.

Viljelymuistiinpanoihin on kirjattava siemenseoksen kasvilajit ja niiden osuudet. Monimuotoisuuskasvin ja -kasviseoksen siemeniä on kylvettävä tasaisesti koko kasvulohkolle siten, että niistä muodostuu peittävä kasvusto.

Monimuotoisuuskasveja saa lannoittaa vain kasvuston perustamisen yhteydessä. Monimuotoisuuskasvien kasvustoa ei saa muokata muutoin kuin kasvuston perustamisen ja päättämisen yhteydessä. Jos kasvusto niitetään, sen saa tehdä kasvuston pääasiallisen kukinnan

jälkeen, kuitenkin aikaisintaan 1 päivänä elokuuta. Monimuotoisuuskasvien alaa ei saa laiduntaa. Riistakasvien sadon saa korjata riistaeläinten ruokintaa varten edellä tarkoitetuista määrärajoista riippumatta. Riistakasvien siemenseoksilla kylvettyjen peltojen kasvusto on käytettävä riistan ruokintaan joko pellolla, sen läheisyydessä tai erillisellä ruokintapaikalla. Monimuotoisuuskasvien kasvusto on säilytettävä 15 päivään syyskuuta.

Kasvinsuojeluaineita ei saa käyttää koko kalenterivuoden aikana lukuun ottamatta torjunta-aineiden käyttöä 13 §:n 3 momentissa tarkoitetuissa vaikeissa rikkakasvitilanteissa pesäketorjuntana tehtävänä ruiskutuksena.

Monimuotoisuuskasveja koskevan ekojärjestelmän vähimmäistasona on noudatettava eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 10 §:n 7 momenttia tai maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta annetun Ahvenanmaan maakunnan hallituksen päätöksen 6 §:n 8 momenttia.

16 §

Monimuotoisuuskasvit

Monimuotoisuuskasviksi hyväksyttävien pölyttäjähönteis- ja maisemakasvien siemenseoksessa saa olla vain kahden tai useamman seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä:

- 1) auringonkukka;
- 2) hunajakukka;
- 3) sinimailanen;
- 4) apilat;
- 5) kelta-, sini- ja valkolupiini;
- 6) virnat;
- 7) ruis- tai ahdekaunokki;
- 8) malvat;
- 9) kehäkukat;
- 10) öljypellava;
- 11) mesikätk;
- 12) unikot;
- 13) kesälemmikki;
- 14) suvikakkarat;
- 15) kesäharso;
- 16) sinappi;
- 17) tattari;
- 18) rapsi;
- 19) retikat;
- 20) maloppi;
- 21) kesämalvikki;
- 22) rypsi;
- 23) herne;
- 24) härkäpapu;
- 25) muut kuin kohdassa 1–24 mainitut kylvövuonna kukkivat kaksisirkkaiset kasvit.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa seoksessa saa olla 1 momentin 25 kohdassa tarkoitettuja muita kylvövuonna kukkivia kaksisirkkaisia kasveja enintään 30 prosenttia siemenseoksen painosta, ei kuitenkaan hampun siemeniä.

Monimuotoisuuskasviksi hyväksyttävien riistakasvien siemenseoksessa saa olla vain kahden tai useamman seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä:

- 1) viljat;
- 2) tattari;

- 3) auringonkukka;
- 4) öljypellava;
- 5) rypsi;
- 6) rapsi;
- 7) sinappi;
- 8) herne;
- 9) härkäpapu;
- 10) rehukaali;
- 11) retikat;
- 12) rehusokerijuurikas;
- 13) nauriit;
- 14) ruisvirna;
- 15) rehuvirna;
- 16) ruistankio;
- 17) heinäkasvit;
- 18) apilat;
- 19) sikuri;
- 20) kumina;
- 21) mailaset;
- 22) keltamaite;
- 23) hunajakukka;
- 24) keltiö;
- 25) heinäratamo.

Viljan, heinäkasvien ja apilan riistakasviseoksissa on aina oltava myös jonkin muun 3 momentissa tarkoitetun kasvin siemeniä. Heinäkasveja saa olla enintään 20 prosenttia siemenseoksen painosta. Siemenseoksessa saa olla muita kuin 3 momentissa tarkoitettuja kasveja enintään 15 prosenttia siemenseoksen painosta, ei kuitenkaan hampun siemeniä.

Monimuotoisuuskasviksi hyväksyttävien niittykasvien siemenseoksessa on oltava nurmiröllin, lampaannadan tai jäykkänadan sekä vähintään kahden seuraavan niittykasvin siemeniä:

- 1) harakankello;
- 2) valkoailakki;
- 3) ahdekaunokki;
- 4) keltasauramo;
- 5) ketoneilikka;
- 6) mäkitervakko;
- 7) nurmikohokki;
- 8) purtojuuri;
- 9) puna-ailakki;
- 10) päivänkakkara;
- 11) ruusuruoho;
- 12) särmäkuisma;
- 13) ruiskaunokki;
- 14) kehäkukka;
- 15) hunajakukka;
- 16) kumina.

Edellä 5 momentissa tarkoitetussa seoksessa saa olla lisäksi muiden yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei kuitenkaan heinien siemeniä.

Monimuotoisuuskasviksi hyväksyttävien peltolintukasvien siemenseoksessa on oltava vähintään yhden 5 momentin 1–16 kohdassa tarkoitetun niittykasvin ja vähintään yhden seuraavan kasvin tai kasviryhmän siemeniä:

- 1) pellava;

- 2) durra;
- 3) tattari;
- 4) hirssi;
- 5) maissi;
- 6) auringonkukka;
- 7) kvinoa;
- 8) rypsi;
- 9) rapsi;
- 10) sinappi;
- 11) mesikät;
- 12) virnat;
- 13) viljat;
- 14) sikuri;
- 15) herne;
- 16) härkäpapu.

Edellä 7 momentissa tarkoitettussa seoksessa saa olla viljojen siemeniä enintään 50 kiloa hehtaaria kohden. Seoksessa saa olla lisäksi muiden yksivuotisten niittykasvien tai virnojen siemeniä, ei kuitenkaan heinien siemeniä.

Jos tuenhakija hakee niittykasvien tai peltolintukasvien kasvuston perusteella monimuotoisuuskasveja koskevan ekojärjestelmän tukea kahtena vuonna peräkkäin, kasvusto on perustettava sellaisella 5 ja 7 momentissa tarkoitettujen kasvilajien siemenseoksella, jossa vähintään kaksi kasvilajia on monivuotisia.

17 §

Rajoitukset ekojärjestelmätuen myöntämiselle

Luonnonhoitonurmia, viherlannoitusnurmia ja monimuotoisuuskasveja koskevien ekojärjestelmien tukea myönnetään enintään 25 prosentille tuenhakijan eräiden maatalouden pinta-alaperusteisten tukien myöntämisen yleisistä edellytyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen 13 §:ssä tarkoitettusta suorien tukien tukikelpoisesta alasta. Tukialueella C luonnonhoitonurmia koskevan ekojärjestelmän tukea myönnetään enintään 10 prosentille edellä tarkoitettusta suorien tukien tukikelpoisesta alasta.

18 §

Ekojärjestelmien sitoumuskaudet

Tuenhakijan on sitouduttava noudattamaan 13–15 §:ssä tarkoitettujen ekojärjestelmien ehtoja kalenterivuoden ajaksi. Edellä 12 §:ssä tarkoitettujen ekojärjestelmän ehtoja tuenhakijan on noudatettava mainitussa pykälässä säädettyjen ehtojen edellyttämän ajan.

19 §

Ekojärjestelmien tukimäärät

Ekojärjestelmiin voidaan myöntää tukea enintään 86 miljoonaa euroa.
Ekojärjestelmistä voidaan maksaa yksikkökohtaista tukea vuonna 2026 hehtaaria kohden enintään:

toimenpide	euroa
talviaikainen kasvipeite	40
luonnonhoitonurmet	55
viherlannoitusnurmet	100
monimuotoisuuskasvit	210

20 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 26 päivänä tammikuuta 2026.

21 §

Siirtymäsäännökset

Mitä 10 §:ssä säädetään nuorelta viljelijältä edellytettävästä ammattitaidosta, ei sovelleta tuenhakijaan, joka on saanut nuoren viljelijän tukea ennen 1 päivää tammikuuta 2023.

Jos tuenhakija on vuonna 2023 täyttänyt vuodelta 2023 maksettavista maatalouden tuotannosta irrotetuista suorista tuista annetun valtioneuvoston asetuksen (126/2023) 10 §:n 2 momentissa tarkoitetun ammattitaitovaatimuksen, hänen katsotaan täyttävän sen myös vuonna 2026.

Helsingissä 22.1.2026

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Neuvotteleva virkamies Suvi Ruuska